

Dr. Péter Zoltán

1929-2003

Nagy veszteség érte a magyar rákkutatást: Dr. Péter Zoltán nyugalmazott osztályvezető főorvos hosszas betegség után 2003. április 12-én elhunyt.

1929. május 4-én született Debrecenben, tanárházaspár első gyermekeként. Iskoláit Debrecenben végezte a Református Főgimnáziumban és az Orvostudományi Egyetemen. 1953-ban nyert orvosi diplomát. Elméletileg esélyes volt a klinikán maradásra, mert Árvay professzor, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika akkori igazgatója meghívta őt ebbe az intézménybe. Támogatta ezt az egyetemi sportegyesület (DEAC) is, amelynek egyik vezető, I. osztályú vívója, később szakosztályvezetője is volt. Ebben az időszakban azonban tömegesen igyekeztek feltölteni a katonai állásokat és erre kapott hivatalos ajánlatot. Erőteljes tiltakozása eredményeként Ózdra „kádereztek” kezdő orvosként a szülészeti osztályra. Csak egy évet töltött itt, de mindig szívesen emlékezett vissza erre a jó főnök melletti, rengeteg gyakorlati tapasztalatot biztosító évre.

A következő évben a Diósgyőri Vasas kardívóinak kezdeményezésére a Diósgyőri Kórház Szülészeti és Nőgyógyászati Osztályára helyezték át, ahol több mint egy évtizedig dolgozott, az utolsó években osztályvezető-helyettesként. Jó elméleti felkészültsége és manualitása, kitűnő készsége az akut helyzetek legcélszerűbb teendőinek felismerésében kedvelt, keresett szakemberré tette. Ráadásul híre ment, hogy szegényebb páciensektől nem fogad el honoráriumot.

A főnökváltás időszakában, a politikai aktivitástól távol maradó, de elismert szakembert Miskolc város onkológiai főorvosi posztra juttatta. Itt a klinikumban szerzett rutin mellett hamar beletanult az onkológia akkori ismeretanyagába, beleértve az epidemiológiai vonatkozásokat is. Egy nemzetközi tanulmányban kapott feladatának kiemelkedő színvonalú teljesítése eredményeként az Országos Onkológiai Intézet akkori főigazgatója meghívta a szervezési osztályra.

1972-től fogva harminc éven át itt dolgozott, részben vezetői beosztásban is. Fő törekvése volt a hazai rákregisztráció tudományos igényű megszervezése és a magyar onkológiai küzdelemben hangsúlyos fontosságú rákszűrés reális alapokra helyezése.

Az előbbi feladat megvalósításának érdekében számos külföldi tanulmányúton vett részt. Ezek közül is kiemelkedik az az időszak, amelyet Oxfordban Sir R. Doll – a rákepidemiológia pápája – mellett töltött. Ezt követően bekapcsolódott a Nemzetközi Rákunió (UICC) munkájába is és az L. Clark, valamint V. Guinee (M.D. Anderson Center, Houston, Texas) által vezetett ICPDES (International Cancer Patient Data Exchange System) programbizottságának tagja lett. Ez a program a nemzetközi rákregisztrációs rendszer alapjait vetette meg. Péter Zoltán minden energiáját latba vetette annak érdekében, hogy Magyarország is átvegye ezt a rendszert, és nem kis érdeme van abban, hogy ez így is történt.

Dr. Péter Zoltán számos kongresszuson adott elő és hazájának tekintélyt szerzett azzal is, hogy a Nemzetközi Rákregiszter Szövetségének nemcsak aktív tagja volt, hanem megszervezte – jóval hazánk EU-csatlakozása előtt – Ausztria, Szlovákia, Nyugat-Magyarország és Szlovénia rákepidemiológiai együttműködését. E hosszútávon folytatott kollaboráció a WHO keretében folyt.

Dr. Péter Zoltán a hazai onkológiai küzdelem egyik fontos vezéralakja is volt. Ismerte a problémákat, jó barátságban volt az onkológus főorvosokkal. Ha kellett, dicsért, ha pedig szükséges volt, vitázott. Véleményét mindig hangoztatta, még akkor is, ha annak következménye nem volt népszerű. Egyben meggyőződéssel hitt a jó, minőségi tudományos munkában. Elvhűsége példamutató számunkra.

Meghatottan adózunk emlékének. Ígérjük: folytatni fogjuk az általa megjelölt utat. Most pedig szeretettel búcsúzunk: nyugodjál békében!

Dr. Eckhardt Sándor

In memoriam

Professor Dr. Helmut Kuttig

1921-2003

Nagy veszteség érte a nemzetközi sugárterápiás szakmát Kuttig professzor úrnak, a megavolt terápia úttörőjének halálával.

Augusztus 8-án lett volna 82 éves, de egyre romló cardialis állapotát követő halála megakadályozta abban számos barátját és tanítványát, hogy hagyományosan, ünnepi keretek között ünnepelhesék születésnapját.

Nemcsak a nemzetközi radiológus társadalomnak, de ezen belül is a magyar sugárterápiának lelkes támogatója és segítője távozott közülünk.

Kuttig professzor úr 1921-ben Schléziában, Lübenben született. 1932-től 1939-ig iskolai tanulmányait is ott végezte, melyet a II. világháború szakított meg, melyben fiatal kora ellenére Neki is részt kellett vennie. 1945-től 1950-ig a heidelbergi Ruprecht-Karls Egyetemen végezte orvosi tanulmányait és a promóció után 1951. január 1-én nyert felvételt a heidelbergi „Universitäts-Strahlenklinik”-re, ahol 1986. augusztus 8-án történt nyugdíjba vonulásáig dolgozott. A klinikát ezt megelőzően Prof. Dr. Dr. h.c. Josef Becker vezette, kinek iskolájából számos ismert sugárterapeuta, klinikaigazgató került ki. Közülük csak az ezen sorok írójával együtt dolgozó, későbbi klinikaigazgatókat említeném meg: K. H. Kärcher, K. E. Scheer és K. zum Winkel professzorokat.

Kuttig professzor úr 1963-ban habilitált és 1969-ben kapott professzori megbízást.

1958-ban az akkori Német Szövetségi Köztársaságban elsőként kezdte alkalmazni a telekobalt terápiát a rosszindulatú daganatok gyógyítására. Ezt a részleget 10 évig vezette és 1968-ban az akkor egyedülálló, új 42-MeV Betatron gyorsító részleg vezetését vette át.

Tudományos munkáinak száma szinte felsorolhatatlan. Közel 300 publikációja jelent meg tudományos szaklapokban, számos könyvet, könyvrészletet írt. E sorok írójának az a megtiszteltetés jutott, hogy több mint tíz publikáció mellett két atlaszt is, mint társszerző jelentetethet meg Vele (Isodose Atlas for Use in Radiotherapy, Akadémiai Kiadó, Martinus Nijhoff – 1981).

Sugárterápiás tudományos érdeklődésének legjelentősebb része a mozgóbesugárzás különböző formáinak kidolgozása volt, és ez tette nemzetközileg ismertté.

Évtizedeken át irányította a „Strahlentherapie” szakfolyóiratot, mely akkor számunkra majdnem az egyetlen elérhető német nyelvű forrás volt. A Német Szövetségi Köztársaságban elsőként alakította meg a társszakmákkal az interdiszciplináris onkológiai munkacsoportot.

Felsorolhatatlan Kuttig professzor úr nemzeti és nemzetközi társaságokban betöltött tudományos és tiszteletbeli tagságainak száma. Mi magyarok büszkéek lehetünk arra, hogy ezen társaságok között a miénk is szerepel.

Kitüntetéseinek száma is bizonyította azt a szakmai megbecsülést és elismerést, mely munkáját kísérte. Kuttig professzor úr ezek közül is a „Hans-Meyer-Preis”-re és a „Kussmaul-Preis”-re volt a legbüszkébb.

A magyar radiológusok és sugárterápiás szakemberek közül számos professzor, főorvos vallhatta és vallja Kuttig professzor urat tanítómesterének, nem kevesen barátjuknak is.

A heidelbergi iskola Becker professzor úr óta köztudottan igen megválogatta, de egyben meg is becsülte a magyar tanítványokat, kik több hónapon illetve több éven át élvezték a klinika, így természetesen Kuttig professzor úr vendégszeretétét és szakmai útmutatásait is.

A tanítványok, munkatársak nevében búcsúzunk Tőled, Kuttig Professzor Úr, kedves Helmut, munkásságod és tanításod miatt továbbra is velünk maradsz.

Prof. Dr. Németh György